

پژوهشکده مطالعات فناوری

TECHNOLOGY STUDIES
I N S T I T U T E

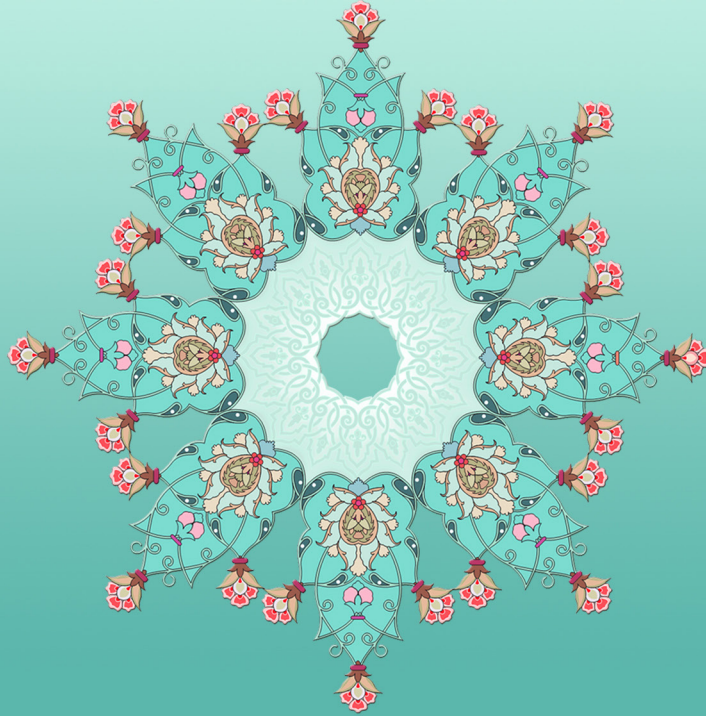
www.tsi.ir

رئاست جمهوری
پژوهشکده مطالعات فناوری

نظریه پیشرفت

مبتنی بر اندیشه مقام معظم رهبری

تابستان ۱۳۹۸

کارفرما: پژوهشکده مطالعات فناوری

مدیر پروژه: دکتر زهرا ابوالحسنی

همکاران: صدیقه قربانی، مرضیه هداوند

تعداد فصول: ۳

تعداد صفحات: ۲۵۶

تابستان ۱۳۹۸

اگر بخواهیم هدف‌های ملت ایران را در یک مفهوم خلاصه کنیم که بتواند تا حدود زیادی خواسته‌های عمومی کشور و ملت را بیان کند و آن را در بر بگیرد، آن مفهوم کلیدی عبارت است از پیشرفت؛ منتها با تعریفی که اسلام برای پیشرفت می‌کند.

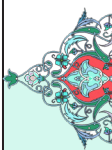
مقام معظم رهبری
۱۹ مهر ۱۳۹۱

مقدمه

این تحقیق با هدف تبیین نظریه پیشرفت از نقطه نظر مقام معظم رهبری ساماندهی شده و به دنبال پاسخگویی به سؤالات اصلی ذیل بر اساس دیدگاه‌های معظم له - که در قالب گفتار و یا متن منتشر شده - می‌باشد:

- پیشرفت چیست؟
- آیا پرداختن به «پیشرفت» به‌عنوان مفهومی بومی - اسلامی و متمایز از توسعه ضروری است؟
- پیشرفت چگونه واقع می‌شود؟
- آیا امکان پیمودن این مسیر طولانی، متفاوت و دشوار برای پیشرفت وجود دارد؟

در بخش اول تحقیق و برای توضیح چیستی پیشرفت، ابتدا ضرورت پرداختن به موضوع مورد بحث قرار گرفته است. در ادامه، تعریف پیشرفت و اهداف نهایی آن ارائه و وضعیت پیشرفته به‌صورت کلی توصیف شده است. علاوه بر این به جهت تبیین بهتر چیستی پیشرفت، اختلاف‌های آن با توسعه از دو منظر تفاوت در مبانی و دستاوردهای تمدنی توضیح داده شده است. به این ترتیب به بخش مهمی از پاسخ به سؤال دوم این تحقیق، در ابتدای بخش اول پرداخته شده

است. در قسمت دیگری از این بخش، اهمیت «پیشرفت» و جایگاه آن در بینش اسلام و دیدگاه‌های انقلاب اسلامی تبیین شده و دلایل وضع مفهومی مستقل و بومی برای پیشرفت، به صورت مختصر آمده است. توضیح کامل‌تر تفاوت‌های پیشرفت با توسعه نیز در ادامه همین بخش بیان گردیده است.

محور مباحث بخش دوم، چگونگی واقع شدن پیشرفت می‌باشد. در توضیح این موضوع، ابتدا چگونگی پیشرفت بر اساس تاریخ و نحوه وقوع آن در طول زمان، و سپس تبیینی اجمالی در مورد کیفیت پیشرفت ارائه شده است.

برای پرداختن به چگونگی پیشرفت، ابتدا عناصر اصلی مؤثر بر پیشرفت و سپس چرایی اهمیت آن‌ها و نحوه ایجاد و تأثیر این عناصر توضیح داده شده است. معرفی اصلی‌ترین فرایندهای تحول‌آفرین که طریقه شکل‌گیری حرکت پیشرو و به سمت پیشرفت در جامعه هستند نیز در این بخش بیان شده است. از آنجاکه می‌توان پیشرفت را بر اساس معیارهای مختلفی مرحله‌بندی نمود، در ادامه تلاش شده که مسیر پیشرفت، مهم‌ترین معیارهای مرحله‌بندی و گام‌ها و مراحل میانی برآمده از هر یک بررسی شوند. کامل کردن بنای انقلاب اسلامی و اولویت‌بندی اهداف و آرمان‌های انقلاب، اصلی‌ترین ملاک‌ها برای توضیح مسیر پیشرفت و مرحله‌بندی آن هستند. در انتهای این بخش فرایند اجتماعی دستیابی به مراحل مختلف معرفی شده برای پیشرفت مطرح گشته و مهم‌ترین نقش‌آفرینان در هر یک از مراحل، نقش‌ها و مسئولیت‌های ایشان و سازوکارهای ایفای نقش توضیح داده شده است.

بررسی امکان پیشرفت تا دستیابی به نهایی‌ترین اهداف آن تشکیل‌دهنده مباحث فصل سوم است و این بحث بایبان چهار دسته استدلال برای نشان دادن توانایی حرکت در چنین مسیری و دستیابی به قله‌های پیشرفت دنبال شده است. دسته اول این استدلال‌ها بر قوانین آفرینش تکیه دارد و امکان رسیدن به پیشرفت را از نظر سنت‌های الهی حاکم بر رشد جوامع نشان می‌دهد. دسته دوم تجربه تحقق

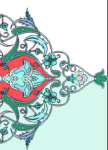
بومی اسلامی پرداخته بودند مورد مطالعه قرار گرفتند و با توجه به سؤالات تحقیق دسته‌بندی و کد‌گذاری شدند. عزم محققین بر این بوده است که در این مرحله و تمامی مراحل بعدی تحلیل، منطق دسته‌بندی‌ها و چارچوب‌های انتخاب‌شده برای نظم دهی به داده‌ها، با اتکای به نظرات رهبری تعیین شود؛ و از تحمیل دسته‌بندی‌هایی که در چارچوب‌های مفهومی و نظریه‌های دیگر - به خصوص نظریه‌های علوم انسانی غربی - ریشه‌دارند پرهیز کنند.

مطالعه مستندات مرتبط با لایه اول مفاهیم و واژگان مرتبط با تحقیق، موجب بسط کلیدواژه‌های قابل جستجو در بیانات و تشکیل لایه دوم مفاهیم می‌شود. مزیت این شکل از جستجو و تحلیل لایه‌لایه آن است که با شناسایی نسبت بین مفهوم‌های مختلف، به شکل گرفتن تدریجی شبکه‌ای نظام‌مند و منسجم از مفاهیم مرتبط با پیشرفت کمک می‌کند. علاوه بر این مطالعه هر بخش از مستندات مربوط به هر دسته از کلیدواژه‌ها، موجب بسط پیدا کردن و تفصیلی شدن سؤالات تحقیق می‌شود؛ که

سنت‌ها و قواعد پیشرفت را در انقلاب اسلامی یادآور می‌شود. استناد به پیشرفت عظیم به‌دست‌آمده در چهار دهه اول انقلاب اسلامی محور دسته‌بندی استدلال‌ها است، که تحقق چنین پیشرفتی را به‌عنوان نشانه‌ای برای عملی بودن ادامه این مسیر معرفی می‌کند. دسته آخر نیز بر ظرفیت‌های درونی بسیار شگرف انقلاب اسلامی و کشور ایران تأکید دارد؛ ظرفیت‌هایی که برخی از آن‌ها موتور پیشران و بعضی سرمایه‌های کمک‌کننده به پیشرفت هستند و بسیاری از آن‌ها تاکنون مورد استفاده قرار نگرفته‌اند.

روش تدوین:

این تحقیق برای پاسخ به سؤالات موردنظر خود دیدگاه مقام معظم رهبری را ملاک قرار داده و تلاش کرده با به‌کارگیری اصول اجتهاد اسلامی، چپستی، چگونگی و امکان پیشرفت بومی - اسلامی را از بیانات و مکتوبات ایشان استخراج نماید. به این منظور ابتدا مستندات (متن بیانات و یا مکتوبات) که به‌صورت مستقیم به موضوع پیشرفت

بیان دیدگاه‌های خود به تشریح نقطه نظرات خود پرداخته باشند، قاعده کلی فوق جاری نبوده و داشتن یک شاهد نیز کافی می‌باشد. در استنباط گزاره‌های جزئی نیز، کوشش شده که علاوه بر داشتن استنادات متنی، هماهنگی هر گزاره با اندیشه کلی بررسی شده و در صورت انطباق با دیدگاه‌های کلان‌تر حاکم بر آن در متن گزارش وارد شود.

خلاصه یافته‌های پژوهش

در ادامه چکیده‌ای از نتایج پژوهش و در قالب پاسخ به مهم‌ترین سؤالات تحقیق - که در مقدمه ذکر شد - خواهد آمد.

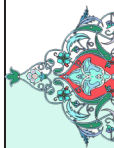
آیا طراحی الگوی بومی پیشرفت ضروری است؟

• تبیین تفاوت در مبانی پیشرفت و توسعه

مبانی پیشرفت اسلامی ایرانی در سه دسته قابل دسته‌بندی هستند: مبانی هستی‌شناختی، مبانی انسان‌شناختی و مبانی جامعه‌شناختی.

خود زمینه شناخت مفاهیم جدید و بسط شبکه مفهومی پیشرفت را فراهم خواهد کرد. توجه به این نکته لازم است که در استخراج نظریه پیشرفت مبتنی بر دیدگاه مقام معظم رهبری، نه تنها لازم است بر استنباط پاسخ سؤالات موردنظر از منظر معظم له اهتمام شود بلکه باید اصلی‌ترین سؤالات مطرح در موضوع پیشرفت نیز مبتنی بر تفکر ایشان تعیین شوند؛ زیرا سؤالات مشخص کننده مسیر تحقیق بوده و اساس گزینش محورهای اولویت‌داری است که در پژوهش به آن‌ها پرداخته می‌شود و مبنای حذف برخی دیگر از موضوعات می‌باشد.

برای فهم و نتیجه‌گیری گزاره‌های پایه‌ای در این تحقیق، به وجود یک یا دو شاهد برآمده از بیانات یا مکتوبات اکتفا نشده است و شناخت چارچوب اندیشه رهبری در آن موضوع و سنجش نسبت هر گزاره استنباط شده با این چارچوب اصلی، مبنای جمع‌بندی نهایی می‌باشد. تنها در مواردی که مقام معظم رهبری در موضوعی مرتبط با سؤالات تحقیق به صورت مستقیم ورود کرده و در مقام

مبانی هستی شناختی در تعیین نوع پیشرفت مطلوب

یا نامطلوب، مشروع یا نامشروع تأثیر دارد. اثر دارد. از مهم ترین مبانی هستی شناختی اسلامی که در تعریف پیشرفت اسلامی، شاخص ها و مسیر دستیابی به آن تأثیر دارد باور به مبدأ، معاد و عدم تفکیک دنیا و آخرت است.

خلافت خدا در زمین و آباد کردن دنیاست. تفاوت دیگر در مبانی پیشرفت اسلامی و غربی، در نگاه به جامعه است. در نگاه اسلامی، جامعه اسلامی به منزله کارخانه آدم سازی و محیط مناسب برای پرورش انسان ها و به سعادت رساندن آنها است؛ و ایجاد جامعه‌ی توحیدی و جامعه‌ی مبتنی بر احکام و قوانین الهی مسیر اصلی انبیا در راه انجام مسئولیت رسالت و هدایت انسان ها به قرب الهی است.

از دیگر تفاوت اساسی میان پیشرفت اسلامی و غربی ناشی شده از نوع نگاه به انسان است، چراکه در دیدگاه اسلام انسان موجودی دو ساحتی و دارای جسم و روح معرفی شده و پیشرفت او دارای دو بعد دنیوی و اخروی است. اما در دیدگاه مادی غرب انسان موجودی مادی محض است. از طرف دیگر- در نگاه اسلامی- انسان موجودی مختار است و بر همین اساس مسئول نیز می باشد. مسئولیت انسان دارای دو بعد است: مسئولیت نسبت به خود و مسئولیت نسبت به دنیا و اجتماع. مسئولیت انسان نسبت به خود، رسیدن از خودپرستی به خداپرستی است. مسئولیت اصلی او نسبت به دنیا و اجتماع، به انجام رساندن امر

• تبیین نقدهای اساسی به دستاوردهای تمدن غرب

دور شدن دائم و روزبه روز از معنویت را می توان مهم ترین آسیب تمدن غرب دانست که نتایج این دوری از معنویت حداقل در چالش های ایجادشده در سه عرصه مهم علم، فکر و زندگی بروز پیدا کرده است.

از آسیب های فکری تمدن غرب می توان به ظهور مکتب های اجتماعی و تفکرات فلسفی اجتماعی گوناگونی اشاره کرد؛ که محصول این مکاتب و تفکرات

شکست‌ها در دستیابی به اهداف موردنظر در تمدن غرب است.

چیستی پیشرفت

• تعریف پیشرفت

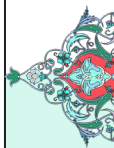
از آنجا که خدای متعال انسان را چنان آفریده که حرکت او در میدان‌های مختلف مادی و معنوی هیچ‌گاه به نهایت نمی‌رسد، پیشرفت هم هدف و هم مسیر بوده و به معنی حرکت مستمر پیشرو در جهت اهداف و آرمان‌های اسلامی است. اهداف اصلی پیشرفت را می‌توان به دو دسته اهداف نهایی و میانی تقسیم‌بندی کرد.

هدف نهایی پیشرفت تعالی و تکامل و قرب الهی و سپس پرورش انسان‌هایی کمال‌یافته است. این حرکت و صیرورت مستمر به سمت خدا و قرب الهی، همراه با حرکت دائمی به سوی حیات طیبه می‌باشد، پس می‌توان هدف میانی پیشرفت را سیر به سمت حیات طیبه دانست. همراهی قرب الهی و پرورش انسان‌ها با ایجاد حیات طیبه از آنرو است که ساخته‌شدن انسان و

در نظام‌های اجتماعی، فاشیسم (حکومت نازی)، کمونیسم (حکومت بلوک شرق سابق) و لیبرالیسم تبلور پیدا کرده است (حاکمیت مطلق‌العنان امروز دنیا، که مظهرش آمریکا و اسرائیل است).

در خصوص آسیب‌های تمدن غرب در عرصه علم نیز می‌توان گفت که با جدایی علم غربی از دین، این دانش تعهدات اخلاقی خود را فراموش کرد و به ابزاری برای ظلم، استثمار، تخریب حرث و نسل، جنگ و خشونت، فحشا و سکس، تجاوز به ملت‌ها و استعمار تبدیل شد.

در عرصه زندگی نیز اگرچه هدف تمدن غرب این بود که بتواند بشر را به آسایش، آرامش و رفاه برساند؛ لیکن در سایه‌ی تفکر اومانیستی و در جهت نظام‌های انسان‌گرا، نه تنها انسانیت و آسایش به دست نیامد، بلکه بیشترین جنگ‌ها، کشتارها، قساوت‌ها و زشت‌ترین رفتارهای انسان با انسان در این دوره به وجود آمد. علاوه بر این ادامه پیدا کردن فقر و تشدید نابرابری، تبعیض و بی‌عدالتی در جوامع و یا بین کشورهای مختلف از دیگر

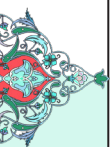
الهی شدن او موجب می شود که حیات طیبه در نفس او به وجود آمده و محیط او را نیز طیب و طاهر نماید. هدف میانی دوم در پیشرفت ایجاد تمدن اسلامی است، زیرا پرورش انسان کمال یافته و تحقق حیات طیبه تنها از طریق ایجاد جامعه و تمدن اسلامی و اجرای احکام اسلامی میسر خواهد بود.

• اهداف غایی پیشرفت

هدف نهایی پیشرفت تعالی و تکامل و قرب الهی و سپس پرورش انسان هایی کمال یافته است. از آنجایی که این حرکت و سیروورت مستمر به سمت خدا و قرب الهی، همراه با حرکت دائمی به سوی حیات طیبه است پس می توان هدف میانی پیشرفت را سیر به سمت حیات طیبه دانست همراهی قرب الهی و پرورش انسان ها با ایجاد حیات طیبه از آن رو است که ساخته شدن انسان و الهی شدن او، موجب می شود که حیات طیبه در نفس او به وجود آید و محیط او را نیز طیب و طاهر نماید. حیات طیبه همان حیات اسلامی است. حیات طیبه یعنی زندگی

گوارا و حیاتی که کام انسان را شیرین کند و با آن زندگی احساس آرامش و آسایش نماید (از نظر وضعیت نفس انسان ها). یعنی زندگی که تمامی آن چه که بشر برای سعادت خود به آن ها نیاز دارد - اعم از مادی یا معنوی یا دنیوی و اخروی - در آن فراهم باشد، (از نظر شاخص های در محیط زندگی). در این زندگی مردم احساس می کنند که حیات دنیا و آخرت آن ها بر طبق مصلحتشان به پیش می رود و زندگی گوارای دنیوی، مسیر رسیدن به معنویت و اهداف و سرمنزل های نهایی این راه را هموار می کند.

هدف میانی دوم در پیشرفت ایجاد تمدن اسلامی است، زیرا که پرورش انسان کمال یافته و تحقق حیات طیبه تنها از طریق ایجاد جامعه و تمدن اسلامی و اجرای احکام اسلامی میسر است. تمدن اسلامی به معنی تکثیر جوامع پیش رفته اسلامی در سطح جهان، ایجاد امت واحده اسلامی و مقبولیت الگوی پیشرفت این جوامع در میان ملت ها است. منظور از جامعه های پیشرفته

ورزی مهم‌ترین عرصه‌های پیشرفت است. پیشرفت در عرصه فکر، خود را در ارتقای علمی نشان می‌دهد؛ و در نهایت رشد در این عرصه‌ها با پیشرفت در عرصه زندگی - که شامل تمامی اهداف موردنظر در پیشرفت غیر از سه عرصه گفته‌شده است، مثل رفاه، امنیت، عزت و اقتدار، آزادی و استقلال و ... دنبال می‌شود.

• ترسیم وضعیت پیشرفته

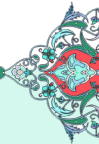
بعضی از ویژگی‌ها حیات طیبه یا زندگی گوارا - به‌عنوان هدف اصلی پیشرفت پس از قرب الهی - را می‌توان به این صورت بیان کرد. حیات طیبه زندگی فردی - جمعی است که در آن مجموعه خواسته‌های اسلام برای انسان‌ها تحقق پیدا کرده است. یعنی پیشرفت توأمان مادی و معنوی؛ دنیوی و اخروی در آن محقق شده و همه‌ی خیرات موردعلاقه‌ی انسان‌ها در آن فراهم است. برای ترسیم ملموس‌تر زندگی گوارا، تصویری بسیار محدود و کلی از جامعه‌ای برخوردار از حیات طیبه را می‌توان به این صورت توصیف کرد:

اسلامی، جوامعی استقرار یافته بر پایه احکام اسلام است که با دنبال کردن برنامه الهی برای مدیریت جامعه، از همه ظرفیت‌های مادی و معنوی که خداوند برای تأمین سعادت و تعالی آن‌ها در عالم طبیعت و در وجود خود آنان قرار داده بهره برده و به پیشرفت چشمگیری در عرصه‌ها و ابعاد مختلف دست پیدا کرده‌اند.

• ابعاد و عرصه‌های پیشرفت

در یک دسته‌بندی کلی می‌توان ابعاد پیشرفت را به دودسته‌ی مادی و معنوی تقسیم کرد. اگرچه در دیدگاه اسلامی، پیشرفت در هر دو بعد مادی و معنوی آن مطلوب و موردنظر می‌باشد.

در یک دسته‌بندی دیگر می‌توان عرصه‌ها و زمینه‌هایی را که باید در آن‌ها پیشرفت صورت گیرد، شامل فکر، علم، زندگی و معنویت دانست. معنویت مهم‌ترین عرصه و روح حاکم بر پیشرفت در سایر عرصه‌ها بوده و جهت‌گیری سایر عرصه‌ها را مشخص می‌کند. پس از معنویت، رشد در عرصه فکر و دستیابی به توان تعقل، تفکر و اندیشه

تصور کردن جمهوری اسلامی با جمعیتی حدود ۲۰۰ میلیون نفر، با پیشرفت‌های شگرف مادی، رشد علمی و فناوریانه و صنعتی، استقلال، عزت ملی، برخورداری از رفاه مادی همراه با استقرار معنویت و عدالت، اخلاق و سبک زندگی اسلامی (مثل صفا و محبت، نظم، نشاط)، با مردمانی مؤمن، آگاه، دارای اعتماد به نفس ملی، صبور و جهادگر، که از طاغوت‌ها اطاعت نمی‌کنند و در تمامی لحظات سازندگی و کسب قدرت‌های مادی دل او با خداست و روزبه‌روز با خدا آشنا تر می‌شود، جامعه‌ای که زیر بار ظلم نمی‌رود و یاری‌دهنده سایر ملت‌های اسلامی و مستضعفان عالم می‌باشد.

• **توصیف عامل محوری تعیین کننده پیشرفت**
(اصلی ترین معیار و ملاک پیشرفت)

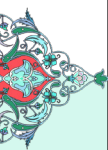
مجاهدت و حرکت مستمر جمعی متشکل از مردم مؤمن و صبور برای انجام تعهدات برآمده از دین و دستیابی به اهداف ترسیم شده توسط اسلام، اصلی ترین ملاک و معیار پیشرفت است.

• **ارکان و عناصر پایه‌ای پیشرفت**

پیشرفت و ایجاد تمدن اسلامی بر دو رکن اصلی، تولید فکر و پرورش انسان استوار است. به طوری که هر مرحله‌ای از مراحل پیشرفت متکی به این دو رکن و متوقف بر آن می‌باشد. یعنی پیشرفت با مطرح شدن یک فکر و ایده جدید (مبتنی بر مکتب اسلام) و عزم و تلاش جمعی از انسان‌های دارای باور به این فکر برای محقق کردن آن (در قالب ایجاد حکومت اسلامی و عادلانه) واقع می‌شود. متکی بودن پیشرفت بر دو رکن اصلی

پیشرفت چگونه واقع می‌شود؟ (اصول ایجاد، حفظ و ارتقای حرکت)

• عامل محوری ایجاد پیشرفت (شرط کافی) حضور متشکل، و مجاهدت مستمر و خستگی ناپذیر مردم مؤمن در مقابله با دشمنان خارجی و موانع داخلی، برای اقامه احکام و دستیابی به اهداف اسلام در زندگی

تولید فکر و پرورش انسان، نه فقط در اولین گام پیشرفت و به منظور تشکیل حکومت اسلامی، بلکه در تمامی مراحل و گام‌های بعدی پیشرفت - یعنی برای حفظ و تعالی حکومت اسلامی - هم صادق است

• مؤلفه‌های اصلی پیشرفت

علاوه بر تولید فکر و پرورش انسان که ارکان اصلی پیشرفت هستند، حضور متشکل انسان‌های مؤمن و پایدار در صحنه، مؤلفه کلیدی سوم در پیشرفت است. اهمیت و جایگاه حضور مردم و خود مردم در این دیدگاه تاندازه‌ای است که حضور پیدا کردن مردم مؤمن و صبوری که حول رهبری الهی متحد شده‌اند، در صحنه مبارزه، شرط کافی برای جلب نصرت الهی و پیروزی خواست و اراده آن‌ها بر تمامی قدرت‌ها و عوامل مادی محسوب می‌شود. به همین جهت است که توحید کلمه و کلمه توحید در واقع رمز پیروزی است.

• فرایندهای اصلی تحول آفرین (اصلی‌ترین فرایندهای ایجادکننده حرکت جمعی در

جوامع)

۱- گفتمان سازی: فرایند ایجاد باور، ایمان و خواست عمومی نسبت به یک امر یا موضوع و هدف مشخص در مقطعی از زمان

۲- سازوکارهای اصلی که در گفتمان سازی برای تقویت ایمان و میل مردم مورد استفاده قرار می‌گیرد:

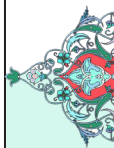
• تبیین و تبلیغ

* مطالبه پیگیری و تحقق اهداف گفتمان از خواص و به‌خصوص مسئولان (مهم‌ترین بخش امر به معروف و نهی از منکر)

* استفاده از فضای آموزش و تربیت برای ترویج گفتمان‌ها

* نقش محوری ولایت در تولید فکر و ایده اصلی هر گفتمان، و ایجاد بسیج عمومی حول آن

* ورود مردم به عرصه‌های تلاش و مبارزه برای ترویج و تثبیت گفتمان‌های مطرح شده توسط رهبری پس از ایجاد باور و ایمان در آن‌ها (که موجب تثبیت

و تقویت ایمان در آن‌ها می‌شود)

* استفاده از الگوسازی و ایجاد نظام عادلانه برای ترویج گفتمان‌ها

* ایجاد شدن تدریجی ساختارها و قوانین مناسب برای حرکت آسان‌تر مردم در مسیر اهداف گفتمان (تکمیل و اصلاح دولت اسلامی در برخی از بخش‌های مرتبط با اهداف گفتمان و حرکت به سمت ایجاد عدالت ساختاری، عدالت اقتصادی و ...)

* تجربه کردن تدریجی نتایج و دستاوردهای هر گفتمان/ یا عدم موفقیت گفتمان‌های غیرانقلابی

• مسیر پیشرفت

از آنجایی که پیشرفت کشور، همان صیروت مستمر انقلاب اسلامی در ادامه و تکمیل حرکت الهی پیامبر اسلام (صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم) و به سمت آرمان‌های الهی می‌باشد؛ مسیر (نقشه/ الگو) پیشرفت با مسیر صیروت و تحول دائمی انقلاب اسلامی در حرکت به سمت خدا و حیات طیبه و تمدن اسلامی مساوی است.

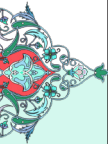
به این ترتیب می‌توان نتیجه‌گیری کرد که پیشرفت کشور از ابتدای نهضت اسلامی آغاز شده است و همچنان ادامه دارد و مطرح کردن نیاز به تهیه و تدوین الگوی پیشرفت

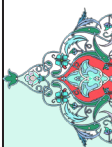
به این معنا نیست که ما در ابتدای پیشرفت قرار داریم. از دیگر الزامات چنین دیدگاهی به مسیر پیشرفت این است که نقشه و الگوی پیشرفت دارای دو بخش «مبتنی بر تجربه طی شده» و «راهنمای آینده» خواهد بود. بخش اول الگو را می‌توان با مستند کردن و تبیین نظری تجربه

صیروت انقلاب اسلامی به سمت آرمان‌های خود در طول سال‌های پس از شروع نهضت به دست آورد و به همین دلیل ماهیتی کاربردی‌تر دارد؛ و بخش دوم با نگاهی روبه‌جلو و مبتنی بر اهداف آتی طراحی خواهد شد و جزئیات اجرایی کمتری را شامل می‌شود.

• مراحل پیشرفت

صیروت انقلاب و رسیدن به غایت و مصداق نهایی پیشرفت را می‌توان با توجه به معیارهای مختلف مرحله‌بندی کرد:

۱- از نظر رسیدن به اهداف نهایی بعثت (یعنی به کمال رساندن انسان‌ها)

مرحله‌بندی پیشرفت بر اساس این معیار:

۱- ایجاد نظام اسلامی ۲- اجرای میزان، ایجاد تعادل و توازن اجتماعی (یعنی عدالت اجتماعی) به وسیله ایجاد مقررات و نهادهای اسلامی و اجرای میزان، معادل با ایجاد دولت اسلامی ۳- گسترش اخلاق اسلامی در جامعه و ایجاد جامعه عادلانه و جامعه اسلامی ۴- ترویج اخلاق اسلامی در جهان

۲- از نظر گسترش منشأ و حقیقت انقلاب؛ یعنی ایجاد ایمان در مردم و سپس ادامه پیدا کردن، تعمیق انقلاب روحی و تعمیم پیدا کردن آن به نسل‌های بعدی
مرحله‌بندی پیشرفت بر اساس این معیار:

۱- تغییرات در ایمان‌هایی که شکل‌دهنده نظم کلی جامعه و سپس شکل‌دهنده رفتار عمومی است ۲- تغییرات در ایمان‌ها و سپس رفتارهای شخصی مردم تا اینکه آحاد

مردم حقیقتاً به مردم مؤمن و مسلمان تبدیل شوند

گسترش این مراحل ابتدا در خواص و سپس در عموم مردم شکل می‌گیرد (۱- رهبر ۲- خواص جهادگر ۳-

مسئولان دولت اسلامی ۴- عموم جامعه)

۳- از نظر پیشرفت در عرصه‌ها و زمینه‌های مختلف مرحله‌بندی پیشرفت بر اساس این معیار:

پیشرفت در عرصه فکر، علم (تولید علم و اندیشه)، زندگی

۴- از نظر پیشرفت در حوزه‌های اجتماعی

مرحله‌بندی پیشرفت بر اساس این معیار:

۱- ایجاد نظام سیاسی ۲- پیشرفت علمی ۳- پیشرفت اقتصادی ۴- پیشرفت در سبک زندگی (فرهنگ زندگی)

• سطوح دستیابی به اهداف پیشرفت (میزان

پیشروی در اهداف)

مراتب و سطوح دستیابی در دستیابی به اهداف نهایی پیشرفت را می‌توان بر اساس طی کردن فرایند کلی

پیشروی به سمت اهداف (یعنی کسب مراتب تقوا) و نیز

۶- مصون کردن حرکت از موانع درونی

گام‌های پیشرفت در حوزه‌های مختلف فرهنگ زندگی،

۷- مرجع شدن و تأثیرگذاری

اقتصاد، علم و فناوری و نظام سیاسی بیان کرد. این سطح

ب- سطوح پیشرفت از نظر دستیابی به اهداف حوزه

تعیین‌کننده اهداف میانی پیشرفت بوده و چارچوب

فرهنگ زندگی

طراحی نقشه راه پیشرفت می‌باشد.

در مرحله نهضت اسلامی و نظام اسلامی:

در ادامه سطوح پیشرفت معرفی شده‌اند. برای افزایش

(۱) ایمان دینی

دقت این سطح‌بندی، سطوح پیشرفت در دستیابی به

(۲) ایجاد خودباوری ملی - دینی و معرفت عمومی

عرصه‌های مختلف بر مبنای چهار مرحله اصلی تحقق

تمدن اسلامی دسته‌بندی شده است.

(۳) ایجاد عزم و اراده در مسئولان و خواص فکری - فرهنگی

الف- سطوح پیشرفت از نظر طی کردن فرایند:

در مرحله دولت اسلامی:

۱- ایجاد باور و معرفت عمومی

(۱) تدوین سیاست، برنامه، بسیج کردن همه ظرفیت‌ها،

۲- حفظ و تقویت اراده جمعی

گفتمان شدن اهداف و مسیر

۳- دستیابی به تدبیر رسمی مورد اجماع

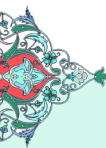
(۲) اصلاح ساختارهای تربیت رسمی، تحول در نظام

۴- ایجاد حرکت مستمر جمعی / مجاهدت مستمر جمعی

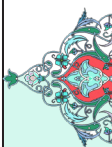
آموزش و پرورش، تحول در حوزه، اسلامی شدن

دانشگاه‌ها، با اولویت ایجاد هویت مستقل ملی - دینی

۵- مصون کردن حرکت از موانع بیرونی

۳) مصون‌سازی فرهنگی، حفظ ایمان و هویت ملی

۴) تولید فرهنگ بومی و نهضت نرم‌افزاری

در مرحله جامعه اسلامی:

۱) استقلال فرهنگی با اصلاح شدن سبک زندگی (بومی)

اسلامی شدن اخلاق و رفتارهای شخصی)

۲) عدالت اجتماعی با اسلامی شدن اخلاق عمومی

۳) اقتدار نرم‌افزاری و مرجعیت در امور فرهنگی، اخلاقی

و اجتماعی (مانند زبان و سبک زندگی)

در مرحله امت اسلامی:

۱) تعالی و تکامل روحی، اقتدار و تأثیرگذاری معنوی

ج- سطوح پیشرفت در حوزه اقتصاد (پس از تشکیل نظام

اسلامی):

در مرحله دولت اسلامی:

۱) خودباوری اقتصادی و معرفت عمومی

۲) انگیزه و تصمیم مسئولان و فعالان اقتصادی

۳) تدوین سیاست، برنامه، بسیج کردن همه ظرفیت‌ها،

گفتمان شدن اهداف و مسیر

۴) ایجاد جهش و رشد اقتصادی با اتکای به تولید ملی

(با دنبال کردن سیاست‌های اقتصاد مقاومتی)

۵) استقلال اقتصادی با مقاوم کردن اقتصاد (با دنبال

کردن سیاست‌های اقتصاد مقاومتی)

در مرحله جامعه اسلامی:

۱) عدالت اقتصادی، ایجاد رفاه عمومی و رفع فقر (با

دنبال کردن نظریه اقتصاد مقاومتی)

۲) اقتدار اقتصادی و قدرت تأثیرگذاری در سطح بین‌المللی

۳) کمک به کشورهای مسلمان و مستضعفان عالم

در مرحله امت اسلامی:

۱) کمک به ملت‌های مسلمان و مستضعفان عالم

۲) مرجعیت و الگو شدن برای کشورها و ملت‌ها

۱) استقلال فکری و استقلال در تولید علوم انسانی

د- سطوح پیشرفت در حوزه علم و فناوری (پس از تشکیل نظام اسلامی):

۲) اقتدار علمی، داشتن سهم عمده بین‌المللی در تولید تمامی علوم، اضافه کردن به ذخیره دانش بشری

در مرحله دولت اسلامی:

۳) مرجعیت علمی در تمامی علوم، مرجعیت علمی زبان فارسی،

۱) خودباوری و شجاعت علمی و معرفت عمومی

۴) کمک علمی به امت اسلام و مستضعفان جهان

۲) تدوین سیاست، برنامه، بسیج کردن همه ظرفیت‌ها، گفتمان شدن اهداف و مسیر

در مرحله امت اسلامی:

۱) کمک علمی به امت اسلام و مستضعفان جهان

۳) ایجاد جهش و رشد علمی مستمر با اتکای به تولید درون‌زای علم و فناوری

ه- سطوح پیشرفت در ایجاد نظام سیاسی:

۴) استقلال در تولید انواع علوم و فناوری، ایجاد نظام ملی نوآوری و تکمیل فرایند ارزش آفرینی از علم،

در مرحله نهضت اسلامی:

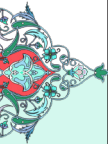
۱) ایجاد خودباوری، بیداری و هوشیاری و بصیرت در توده مردم

۵) تولید انواع علوم و ایجاد چرخه علمی کامل، مرجعیت علمی و داشتن سهم عمده در تولید علوم تجربی، تحول

۲) ایجاد عزم و عمومی و شکل گرفتن جریان مستمر مبارزه سیاسی با طاغوت (نهضت اسلامی)

در علوم انسانی

در مرحله جامعه اسلامی:

۳) براندازی نظام طاغوت

۱) انسجام و اتحاد کامل جامعه و حکومت اسلامی

در مرحله نظام اسلامی:

۲) اقتدار سیاسی در سطح بین‌المللی

۱) استقلال سیاسی، ایجاد نظام اسلامی (تعیین ارکان نظام و جایگاه آن‌ها، تعیین قانون اساسی، تعیین حاکم و معیار حق)، ایجاد و حفظ وحدت (بین مردم و نظام، وحدت بین مسئولان)، استمرار و استقرار امنیت و ثبات و آرامش سیاسی

در مرحله امت اسلامی

۱) مرجعیت و الگو شدن برای دولت‌ها و ملت‌های مسلمان و آزادیخواه

۲) گسترش نظام‌های اسلامی در جهان

در مرحله دولت اسلامی

• **اهداف نهایی حوزه‌های مختلف پیشرفت:**

- در حوزه فرهنگی و سبک زندگی: بازیابی هویت اسلامی- ایرانی (ساختن انسان اسلامی و مؤمن انقلابی)

۱) حفظ اصول نظام و انقلاب و عدم انحراف از آن

- در حوزه اقتصاد: عدالت اجتماعی و رفاه عمومی

۲) اسلامی شدن و عادلانه شدن رفتار و تصمیم‌گیری‌های حاکمان، قوانین و ساختارهای حکومتی (عدالت)

- در حوزه علم و فناوری: مرجعیت فکری و علمی

۳) حفظ وحدت و همبستگی نظم اجتماعی ولایت (بین مردم و نظام، وحدت بین مسئولان)

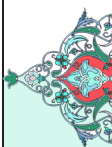
- در حوزه سیاسی: تحکیم نظام ولایت (نظام امام - امت)

• **اهداف میانی پیشرفت در مراحل آتی**

۴) اقتدار سیاسی منطقه‌ای

تمدن‌سازی (مراحل پس از نظام اسلامی)

در مرحله جامعه اسلامی

در ادامه اهداف میانی پیشرفت در مراحل آتی تشکیل تمدن اسلامی - یعنی مراحل بعد از نظام اسلامی - با توجه به سطوح پیشرفت تعیین شده بیان خواهد شد.

الف- اهداف میانی حوزه فرهنگ زندگی

۳) تهیه سیاست‌ها و برنامه‌های کلان رسمی و مورد اجماع

۴) ایجاد جریان مستمر و بدون توقف برای دستیابی به اهداف فرهنگی با سه اولویت:

۴.۱. اصلاح ساختارهای تربیت رسمی از طریق تحول در نظام آموزش و پرورش، تحول در حوزه، اسلامی شدن دانشگاه‌ها

۴.۱. مصون‌سازی فرهنگی، حفظ ایمان و هویت ملی، از طریق دنبال کردن جدی کار فرهنگی توسط گروه‌های مردمی توأم با انگیزه و اراده، نوآوری و ابتکار، داشتن نگاه نقادانه به امور فرهنگی کشور و دادن تذکر به مسئولان

۴.۳. نهضت نرم‌افزاری و تولید فرهنگ و معرفت بومی، از طریق، آزاداندیشی و تضارب آراء و عقول (نظریه پردازی، گفتگو و انتقاد سالم و..). رفع موانع و کمک به فعالیت‌های مردمی توسط حاکمیت

۵) استقلال فرهنگی و اسلامی شدن سبک زندگی (اسلامی شدن رفتارهای شخصی، فرهنگ عمومی و کامل شدن مکارم اخلاقی)

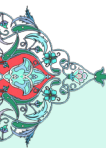
۶) عدالت اجتماعی

۷) اقتدار نرم‌افزاری و مرجعیت در امور فرهنگی، اخلاقی و اجتماعی (مانند زبان و سبک زندگی)

۸) تعالی و تکامل روحی، اقتدار و تأثیرگذاری معنوی

ب- حوزه اقتصاد

۱) تقویت باور ملی و شناخت عمومی لازم برای پیشرفت اقتصادی (باور به هدف، خودباوری اقتصادی، باور به کارآمدی مسیر بومی انقلاب برای رسیدن به پیشرفت،

برابر ضربه‌های بیرونی و استقلال در تولید و رفع همه نیازهای اصلی کشور؛ با ادامه حرکت جهادی حول تقویت تولید داخلی (با دنبال کردن سیاست‌های اقتصاد مقاومتی)

۶) عدالت اقتصادی - اجتماعی، رفاه عمومی و رفع فقر با دنبال کردن سیاست‌های اقتصاد مقاومتی و تقویت اخلاق و سبک زندگی اسلامی

۷) اقتدار اقتصادی و قدرت تأثیرگذاری در سطح بین‌المللی

۸) کمک به ملت‌های مسلمان و مستضعفان عالم، و مرجعیت اقتصادی برای دولت‌ها و ملت‌ها
ج- حوزه علم و فناوری

۱) تقویت باور ملی و شناخت عمومی لازم برای پیشرفت علمی - فناورانه (باور به هدف، خودباوری علمی، مسیر بومی انقلاب برای رسیدن به پیشرفت، باور به موفقیت؛ شناخت از موقعیت، موانع و فرصت‌ها) از طریق تبلیغ و گفتمان سازی

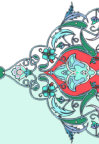
باور به موفقیت؛ شناخت از موقعیت، موانع و فرصت‌ها) از طریق تبلیغ و گفتمان سازی

۲) ایجاد عزم ملی برای پیشرفت اقتصادی (ایجاد خواست و میل عمومی و رسیدن به تصمیم ملی) از طریق تبلیغ و گفتمان سازی

۳) تدبیر و برنامه‌ریزی رسمی و مورد اجماع (ایجاد اجماع حول سیاست‌های اقتصاد مقاومتی و تدبیر برای اجرای آن)

۴) رشد پرشتاب و جهش اقتصادی با ایجاد حرکت جهاد گونه حول تقویت تولید داخلی، از طریق: نوآوری و دانش‌بنیان کردن اقتصاد، ایجاد مشارکت و مردمی کردن اقتصاد، ایجاد امنیت و مبارزه با فساد، احترام به کار و سرمایه ایرانی، اصلاح الگوی مصرف، درون‌زا و برون‌گرا کردن اقتصاد (یعنی با دنبال کردن سیاست‌های اقتصاد مقاومتی)

۵) استقلال حرکت اقتصادی کشور، مقاوم کردن آن در

۲) ایجاد عزم ملی برای پیشرفت علمی (ایجاد خواست

و میل عمومی و رسیدن به تصمیم ملی) از طریق تبلیغ و
گفتمان سازی

۳) حفظ و تثبیت مقاومت در برابر سلطه استکبار

۳) تدبیر و برنامه‌ریزی رسمی و مورد اجماع

۴) استمرار و استقرار امنیت و ثبات و آرامش سیاسی

۴) ایجاد جهش و رشد پرشتاب علمی با حفظ حرکت
جمعی جهاد گونه حول تولید درون‌زای علم

۵) اسلامی شدن و عادلانه شدن قوانین و ساختارها (عدالت)

۵) استقلال در تولید انواع علوم و فناوری، ایجاد چرخه
علمی کامل، ایجاد نظام ملی نوآوری و تکمیل فرایند
ارزش آفرینی از علم، تحول در علوم انسانی

۶) اسلامی شدن رفتارهای حاکمیتی و شخصی مسئولان

۷) اقتدار سیاسی

۶) استقلال فکری

۸) انسجام و اتحاد جامعه و دولت اسلامی

۹) مرجعیت و الگو شدن برای دولت‌ها و ملت‌های

مسلمان و آزادیخواه

۷) اقتدار علمی، داشتن سهم عمده در تولید علوم جهانی،
اضافه کردن به ذخیره دانش بشری

• شاخص‌های پیشرفت

می‌توان شاخص‌هایی را با توجه به تک‌تک اهداف

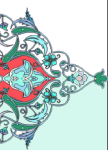
۸) مرجعیت علمی،، مرجعیت علمی زبان فارسی، کمک

میانی گفته‌شده برای حوزه‌های مختلف ارائه کرد؛ و یا

علمی به امت اسلام و مستضعفان جهان

شاخص‌هایی ترکیبی را ارائه کرد.

د-حوزه سیاسی-امنیتی

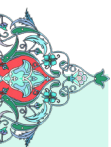
• نقشه جامع اهداف (نسبت بین اهداف میانی حوزه‌ها و مراحل پیشرفت)

		گونه‌های اهداف
	اجرای موازین عدل (پیشرفت + عدالت، الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت)	اهداف نهایی
	اصلاح ساختارهای رسمی تربیت (فرهنگ مدرسی) برای پرورش نیروی انسانی برای اداره انقلاب با اولویت ایجاد هویت مستقل ملی دینی	اهداف فرهنگی
	تدبیر و برنامه‌ریزی (انقلاب فرهنگی، دانشگاه اسلامی، وحدت حوزه و دانشگاه، مهندسی فرهنگی، سند تحول بنیادین آموزش و پرورش ...)	ایجاد بصیرت و تقویت ایمان (به اسلام، ایمان به هدف، ایمان به خود و ..)
	ایجاد حرکت و جریان مستمر و بدون توقف فرهنگی (شکل گرفتن تلاش و جهاد فرهنگی برای دنبال کردن اهداف مختلف فرهنگی، با اولویت مصون‌سازی فرهنگی، حفظ ایمان و هویت ملی و نهضت نرم‌افزاری و تولید فرهنگ)	
	گفتمان سازی سبک زندگی اسلامی	ایجاد عزم ملی
		اهداف اقتصادی
رشد پرشتاب و ایجاد جهش از طریق مشارکت مردم و جهاد اقتصادی حول تقویت تولید داخلی	تقویت باورها و شناخت لازم برای پیشرفت اقتصادی (باور به هدف، توانایی خود و ...)	
استمرار حرکت و مجاهدت	عزم ملی برای پیشرفت اقتصادی	
	تدبیر (سیاست‌های اقتصاد مقاومتی، اصل ۴۴ و ...)	

اهداف میانی هر گونه	اهداف میانی هر گونه				
<p>هدف نهایی هر گونه عدالت (پیشرفت عادلانه و متکی به خود)</p>	<p>قیام به قسط در سطح جهان</p>	<p>قیام به قسط (در سطح کشور) خو کردن مردم به عدالت و پیشرفت</p>			
قدرت درونی و اقتدار					
تقوای جمعی					
<p>بازیابی هویت اسلامی - ایرانی (مؤمن انقلابی / انسان اسلامی)</p>	<p>اقتدار معنوی (قدرت تاریخ ساز و ماندگار) الگو شدن برای ملت ها</p>	<p>دستیابی به اقتدارهای نرم افزاری (فرهنگی - اخلاقی - اجتماعی مثل مرجعیت زبان، الگو شدن) پیشرفت روحی و معنوی ناامید شدن دشمن ها</p>	<p>دستیابی به استقلال فرهنگی (اسلامی شدن بخش اخلاق سبک زندگی) پیشرفت روحی عدالت اجتماعی</p>	<p>دستیابی به استقلال فرهنگی (اسلامی شدن بخش رفتارها و فرهنگ عمومی سبک زندگی)</p>	
<p>عدالت اجتماعی + رفاه عمومی</p>	<p>کمک به مستضعفان کمک به جهان اسلام مرجعیت و الگو شدن</p>	<p>کمک به مستضعفان کمک به جهان اسلام</p>	<p>عدالت اجتماعی اقتدار و قدرت تأثیرگذاری اقتصادی بین المللی ناامیدی دشمن</p>	<p>عدالت اقتصادی رفاه عمومی، رفع فقر کاهش نابرابری شکوفایی، رونق و رشد شتابان اقتصادی</p>	<p>استقلال اقتصادی استحکام ساخت درونی اقتصاد احساس استغنا</p>

<p>استقلال در علوم تجربی و فناوری تولید درون‌زای علم دانش‌بنیان شدن اقتصاد عالم شدن کشور (در بخشی از علم) تکمیل چرخه علم (علم تا ثروت) ایجاد نظام ملی نوآوری</p>	<p>ایجاد جهش و حرکت مستمر و جهاد گونه (باهداف تولید درون‌زای علم) استمرار رشد و حرکت علمی</p>	<p>تقویت بصیرت و باورها در عرصه علم (خودباوری، شجاعت، باور به خدا، هدف و ...) عزم علمی تدبیر (نقشه جامع علمی و ..)</p>			
<p>حفظ اصول نظام و انقلاب و عدم انحراف از آن حفظ وحدت و همبستگی و نظم اجتماعی ولایت (بین مردم و نظام، وحدت بین مسئولان) حفظ و تثبیت مقاومت در برابر سلطه استکبار استمرار و استقرار امنیت و ثبات و آرامش سیاسی اسلامی شدن و عادلانه شدن قوانین و ساختارها (عدالت) اسلامی شدن رفتارهای حاکمیتی و شخصی مسئولان اقتدار سیاسی در سطح منطقه تثبیت استقلال سیاسی</p>				<p>ایجاد نهضت اسلامی (جریان مستمر مبارزه سیاسی)؛ براندازی نظام طاغوت؛ عزم؛ بیداری و هوشیاری بصیرت و خودباوری؛ رساندن ولی به جایگاه حکومت و تعیین حاکم و معیار حق (اسلام)، ایجاد وحدت ایجاد امنیت و ثبات سیاسی</p>	<p>اهداف پیشرفت در ایجاد نظام سیاسی تکمیل بنای انقلاب</p>
<p>دولت اسلامی (ایجاد تعادل اجتماعی)</p>				<p>نظام اسلامی</p>	<p>نهضت اسلامی</p>

<p>مرجعیت علمی - فکری</p>	<p>کمک به مستضعفان کمک به جهان اسلام مقابله با ظلم</p> <p>در دست گرفتن پرچم عدالت</p>	<p>کمک علمی به جهان اسلام (به خصوص علوم فنی)</p> <p>تبدیل شدن به یک کشور عالم</p>	<p>عدالت اجتماعی عزت و اقتدار علمی (نوعی) اقتدار نرم افزاری مرجعیت علمی</p>	<p>استقلال فکری استقلال در تولید علوم انسانی</p>	<p>تولید انواع علوم (پایه، انسانی اسلامی) ایجاد چرخه علمی کامل استقلال در علوم پایه سهم عمده در تولید علم جدید، استقلال فکری در سطح کارگزاران حکومت</p>
<p>تحکیم و گسترش نظام ولایت (نظام امام-امت)</p>	<p>گسترش نظام های اسلامی در جهان</p>			<p>گسترش اقتدار سیاسی در سطح بین المللی</p> <p>انسجام جامعه و دولت</p>	
	<p>امت اسلامی</p>	<p>جامعه اسلامی (عادت کردن به عدالت + ایجاد خوی عدالت)</p>			

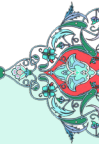
• چگونگی ایجاد مشارکت و نقش آفرینی گروه‌های مختلف برای دستیابی به اهداف پیشرفت

الف- در مرحله دولت اسلامی

در توضیح دقیق‌تر وضعیت گروه‌های مختلف در مرحله دولت اسلامی می‌توان گفت که؛ خواص جهادگر جبهه حق کلیدی‌ترین نقش را در پیشبرد مرحله دولت اسلامی دارند. (کلیدی‌ترین دسته این گروه، جوانان نخبه انقلابی هستند که نیروی پیشران حرکت خواهند بود. خواص نخبه با مخاطب وسیع‌تر هم تأثیرگذاری جدی دارند. جایگاه دوم اهمیت و تأثیرگذار در میان گروه‌های گوناگون، در اختیار خواص مردمی، یعنی خواص غیرنخبه است. خواص جبهه حق دنیاگرا به جهت سستی یا انحرافی که در پیمودن مسیر حق نشان می‌دهند، زمینه ضعیف شدن و تهلیل رفتن ایمان‌ها و عزم عمومی را فراهم می‌کنند؛ و یا با اختیاراتی که در حکومت اسلامی دارند بستر انحراف این حرکت از صراط مستقیم اصول

و ارزش‌های انقلاب اسلامی را موجب می‌شوند. خواص جبهه باطل، یعنی افرادی که دارای اتصال عمیق فکری-روحی و عملی با جبهه طاغوت هستند، حضور مستقیم در حکومت اسلامی ندارند؛ بلکه معمولاً به واسطه تأثیر بر خواص دنیاگرا بر توده مردم و مسئولان حکومتی تأثیر می‌گذارند. توده مردم یا عوام نیز، به شرط جهت‌دهی شدن توسط خواص دارای قدرت زیادی برای پیشبرد اهداف هستند. این گروه دارای دو دسته اصلی است که بدنه بزرگ‌تر توده مردم در اعماق وجود خود دارای ایمان به اسلام و انقلاب هستند و بدنه کوچک‌تری از آن ایمان ضعیف‌تری دارند. دسته‌ای که دارای پایه‌های اعتقادی قوی‌تر است، پشتوانه قدرت و بازوی اصلی یاری حکومت اسلامی هستند.

در ادامه و جهت بسط بیشتر فرایند مطرح‌شده، سازوکارهایی که توسط رهبر و هریک از گروه‌های یادشده و برای انجام مسئولیت‌های خود در مرحله دولت اسلامی مورد استفاده خواهد آمد. علاوه بر این، تشکیلات

و ابزارهای در اختیار آن‌ها برای ایفای نقش‌ها معرفی می‌شوند.

- رهبر

○ سازوکارهای مورد استفاده برای نقش‌آفرینی:

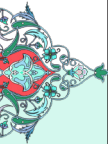
- تولید فکر (نظریه‌های بومی - اسلامی برای پیشبرد اهداف و مطابق زمان)
- نشان دادن الگو و نمونه برتر
- رهبری و ولایت
- تعیین و طرح مسائل اولویت‌دار و تبیین (دادن بصیرت نسبت به شرایط، اولویت‌ها، دادن خودباوری، بیان ظرفیت‌ها، بشارت و انداز، بیان تکلیف‌ها و نقش‌ها برای گروه‌های مختلف برای تحریک احساس تعهد دینی و ایجاد عزم حرکت)
- تنظیم سیاست‌های کلی (معین کردن تکالیف و بسترسازی برای اهداف)
- بسیج کردن مردم (به‌وسیله تبیین، دادن بصیرت

نسبت به شرایط، اولویت‌ها، دادن خودباوری، بیان ظرفیت‌ها، بیان تکلیف‌ها و نقش‌ها برای گروه‌های مختلف برای تحریک احساس تعهد دینی و ایجاد عزم حرکت - برای قیام به قسط) نظارت و جلوگیری از عدم انحراف از اصول و موازین عدل (اصول انقلاب، قوانین اصلی، سیاست‌های کلان)

■ پی‌گیری برای ایجاد زیرساخت‌های لازم برای تحقق گفتمان‌های اصلی (زیرساخت‌های حقوقی و... و مطالبه از مسئولان)

○ تشکیلات و ابزارهای در دسترس:

- تبیین و گفتمان‌سازی
- اجرای عدالت
- اصلاح سیره، اخلاق، رفتار و سلوک فردی
- علاقه‌مندی و دوستی و محبت به همه آحاد، حتی به بدکارها، برخورد اصلاح‌گراانه و پدران و نه انتقام‌آمیز
- بشارت و انداز

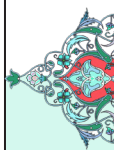

- تصمیم‌سازی در دولت (به‌وسیله گفتمان‌سازی و شکل دادن به مطالبه مردم، تبیین کردن برای مسئولان، مطالبه مستقیم از مسئولان، امر به معروف و نهی از منکر و ارائه پیشنهاد و راه‌حل، استفاده از ظرفیت تجربه‌های موفق یا ناموفق پیشرفت)
- **تشکیلات و ابزارهای در دسترس:**
- برای تولید فکر:
  - ظرفیت‌های موجود در حوزه‌های علمیه،
  - نهادهای تولید فکر و علم که در راستای اهداف نظام اسلامی فعال هستند
  - برای گفتمان‌سازی و تصمیم‌سازی:
    - * ظرفیت منابر، تریبون‌ها و رسانه‌های انقلابی در اختیار خبرگان جهادگر (ابزارها و ساختارهای تبلیغات اسلامی: نماز جمعه و جماعت، تبلیغ، شعر و...)
    - * شکل‌های دانشجویی انقلابی
    - برای تأثیر بر توده مردم:
      - * اصلاح اخلاق فردی خواص جهادگر،

▪ مطالبه از مسئولان

- **خواص نخبه جبهه حق جهادگر غیرمسئول در حکومت (تصمیم‌سازان)**

- سازوکارهای مورد استفاده برای نقش آفرینی:
  - تولید فکر در مورد اولویت‌های مسائل انقلاب، تبیین شرایط، پیشنهاد راه‌حل‌ها، تولید فکر و نظریه در پایه‌های اصلی انقلاب، تبیین تجربه پیشرفت و شکل دادن به روایت و تحلیل در مورد پیشرفت‌ها یا عدم پیشرفت‌ها
  - رصد کردن مرحله به مرحله پیشرفت (نسبت به شرایط، موانع، نقاط قوت و ضعف، فرصت‌ها و تهدیدها، راه‌حل‌ها و برنامه‌ها)
  - گفتمان‌سازی برای مردم (جهت دادن افکار عمومی، ایجاد یک باور به‌وسیله تبیین، ایجاد خواست و مطالبه نسبت به یک موضوع در مردم، تبیین شرایط، فرصت‌ها، تهدیدها و راه‌حل‌ها، روایت پیشرفت‌ها یا عدم پیشرفت، تجربه نتایج حرکت انقلابی یا غیرانقلابی)

مردمی بودن، خدمت صادقانه و پی گیری
مطالبات به حق مردم

- **خواص نخبه جهادگر جزء بدنه مدیران
حکومت (تصمیم گیران)**

○ سازوکارهای مورداستفاده برای نقش آفرینی

▪ پی گیری اهداف پیشرفت در حد اختیارات
حکومتی خود

▪ رصد کردن مرحله به مرحله پیشرفت (نسبت به
شرایط، موانع، نقاط قوت و ضعف، فرصت ها و

تهدیدها، راه حل ها و برنامه ها)

▪ ایجاد چارچوب ها، قوانین و ساختارهای
عدالت در حیطه اختیار و نفوذ خود (قوانین

و چارچوب های اقتصاد مقاومتی، تولید علم،
سبک زندگی اسلامی، امنیت و...)

▪ اجرای این چارچوب ها و قوانین در شئون تحت
مدیریت، خدمت به مردم، حرکت جهادی،

مدیریت جهادی

▪ گزینش نیروهای کاردان و متعهد

▪ نظارت بر مجموعه تحت مدیریت

▪ تلاش برای اقناع دیگر مسئولان (به خصوص

خواص حق) برای تصویب و اجرای چارچوب ها
و قوانین عدالت، اتخاذ تصمیم های مناسب

(گفتمان سازی)

▪ گفتمان سازی و تبیین برای مردم (تبیین شرایط،
فرصت ها، تهدیدها و راه حل ها، دادن گزارش

فعالیت ها و موفقیت ها و مشکلات، امید به
آینده)

▪ پاسخگویی به مطالبات و خواسته های مردم

○ **تشکیلات و ابزارهای در دسترس:**

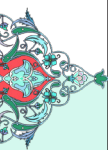
▪ ظرفیت نهادهای حکومتی متحول شده و
اصلاح شده در مرحله دولت اسلامی: ساختارها

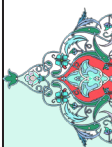
و تشکیلات دولت و نظام اسلامی (برای
قانون گذاری، اجرا، گزینش، نظارت و...)، شامل:

* ظرفیت هم افزایی و همکاری با دیگر

نهادهای دولت

* سازوکارهای جمع آوری خواسته ها،

مشکلات و نیازهای مردم و پاسخگویی به

آنها

- * سازوکارهای حضور در بین مردم و دادن گزارش و تبیین شرایط و راه حل ها و اهداف ...

* ظرفیت منابع و رسانه های در اختیار نخبگان

- خواص مردمی

- سازوکارهای مورداستفاده برای نقش آفرینی:
- ورود و مشارکت برای پیشبرد اهداف و انجام نقش های مرتبط با آنها (نمونه هایی از این مشارکت در حوزه اقتصاد عبارت اند از: تولید کالا، سرمایه گذاری، خرید، اصلاح الگوی مصرف و...)
- افزایش بصیرت و ایمان به خود
- دادن بصیرت به توده مردم
- نظارت بر مسئولان و خواص جبهه حق (دنیاگرا یا جهادگر)، مطالبه و امر به معروف آنها
- پشتیبانی از حرکت امر به معروف خواص نخبه

جهادگر

○ تشکیلات و ابزارهای در دسترس:

- ساختارهای ایجاد شده برای حضور و فعالیت بخش مردمی (سیاست های اصل ۴۴، سیاست های اقتصاد مقاومتی، ساختار بسیج، هسته های خودجوش مردمی و امر به معروف و...، وجود ظرفیت بسیج مردمی و شهری و اقشار و...)
- استفاده از ظرفیت رسانه های عمومی (شبکه های اجتماعی) و یا تعاملات فردی و... برای افزایش ایمان و بصیرت مردم
- هسته ها و گروه های مردمی امر به معروف و نهی از منکر در جامعه (امر به معروف زبانی) واسطه شدن برخی رسانه ها برای انعکاس نظرات و انتقادات مردم، برخی رسانه های مردمی

- خواص جبهه حق دنیاگرا که جزء

مدیران حکومت اسلامی هستند

(خواص دنیاگرا در بسیاری از موارد تابع و همراه جریان و قوانین حق و عدل نیستند و حتی

به میزان دنیاگرا شدن ممکن است که میل به مسیر باطل پیدا کرده باشند. در مرحله دولت اسلامی لازم است که از ابزارهای مختلف برای همراه کردن این افراد با اصول و ارزش‌های انقلاب استفاده شود و همچنین تلاش شود که تصمیم‌ها و رفتارهای اجتماعی- مدیریتی ایشان در مسیر اهداف انقلاب باشند.

○ سازوکارهای مورد استفاده برای نقش آفرینی:

■ ملزم بودن به انجام مسئولیت‌ها و وظایف قانونی مسئولان در جمهوری اسلامی؛ به معنی:

* ملزم بودن به ایجاد چارچوب‌ها، قوانین و ساختارهای عدالت در حیطه اختیار و نفوذ خود (قوانین و چارچوب‌های اقتصاد مقاومتی، تولید علم، سبک زندگی اسلامی، امنیت و...)

* ملزم بودن به اجرای این چارچوب‌ها و قوانین

* ملزم بودن به گزینش درست نیروها و

نظارت

* ملزم بودن به تبیین برای مردم (دادن بصیرت نسبت به شرایط، گزارش فعالیت‌ها و موفقیت‌ها و مشکلات، امید به آینده)
* ملزم بودن به پاسخگویی به مطالبات و خواسته‌های مردم

○ تشکیلات و ابزارهای در دسترس:

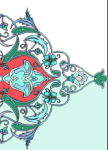
■ تشکیلات و ابزارهای نظام اسلامی برای جهت‌دهی مسئولان و مراقبت بر عدم انحراف آن‌ها؛ شامل:

نشان دادن اولویت‌ها و اصول توسط رهبری، جلوگیری از انحراف توسط رهبری، تبیین توسط رهبری، معرفی کردن جریان‌های دارای خطر جدی به مردم توسط رهبر (در صورت ضرورت)

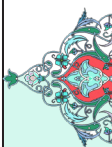
■ مطالبه، نظارت عمومی و امر به معروف

■ گفت‌وگو سازی و مطالبه خواص تصمیم‌ساز و تصمیم گیر

■ فشار اجتماعی ایجاد شده از مطالبه خواص

- فشار خواسته‌ها و مطالبه افکار عمومی
- سازوکار مردمی بودن انتخاب‌ها (مردم‌سالاری دینی)، که موجب ایجاد فشار و حرکت در مسئولان است
- دادن فرصت تجربه کردن محدود در مورد راه‌حل‌های غیر صحیح
- ظرفیت نهادهای ایجادشده یا تحول‌یافته در مرحله دولت اسلامی برای جهت‌دهی سایر نهادها
- کمک و همکاری نهادها و مسئولان تحول‌یافته و همراه با انقلاب برای ایفای مسئولیت‌ها
- ظرفیت دستگاه‌های ارزیابی و نظارتی بر عملکرد سازمان‌ها و یا کیفیت اجرای قوانین
- نقش آفرینی‌های منفی خواص دنیاگرا (تحت تأثیر سازوکارهای بکارگرفته شده توسط خواص جبهه باطل و جبهه طاغوت):
- تحت تأثیر دستگاه فکری جبهه باطل قرار گرفتن، و اتخاذ سیاست‌ها و تصمیمات دارای
- انحراف از اصول و ارزش‌های انقلاب
- کوتاهی در انجام تکالیف اسلامی - انقلابی
- ایجاد گفتمان‌های انحرافی در جامعه و دادن تحلیل‌های نادرست از موقعیت‌ها، فرصت‌ها، تهدیدها و راه‌حل‌ها
- ابزارهای خواص جبهه باطل و طاغوت، برای تأثیر بر خواص دنیاگرا:
- نفوذ دادن افراد
- تغییر دستگاه محاسبه فکری مسئولان
- گرفتن استقلال فکری و ایجاد وابستگی فکری
- تغییر سبک زندگی (تجمل‌گرایی و اشرافیت، راحت‌طلبی، تکبر و...)
- توده مردم (بخش گسترده‌تر دارای ریشه‌های عمیق ایمانی و همراه با انقلاب)
- سازوکارهای نقش آفرینی:
- بصیرت داشتن نسبت به دشمن و موقعیت و اهداف و تکالیف

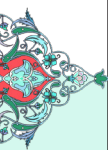
- حضور و مشارکت برای پیشرفت کشور و رسیدن به اهداف انقلاب (فعالیت‌های اقتصادی سالم و...)
  - حضور در فعالیت‌های مؤثر بر منافع ملی (مانند انتخابات)
- **تشکیلات و ابزارهای در دسترس:**

- تشکیلات و ابزارهای در دسترس:
- ایجاد آزادی و فرصت و امنیت برای مشارکت در پیشبرد اهداف کشور
- ایجاد سازوکارها و بسترهای لازم برای حضور سالم و مؤثر مردم برای رسیدن به اهداف نظام اسلامی
- ایجاد آزادی و فرصت و امنیت برای مشارکت در پیشبرد اهداف کشور
- ایجاد سازوکارها و بسترهای لازم برای حضور سالم و مؤثر مردم برای رسیدن به اهداف نظام اسلامی

ب) در مرحله جامعه اسلامی

در مرحله جامعه اسلامی هم خواص جهادگر جبهه حق مهم‌ترین نقش را در دستیابی به اهداف بر عهده‌دارند. تمایز اساسی وضعیت خواص مجاهد با گام قبلی این است که در این مرحله دولت اسلامی تشکیل شده است، یعنی مسئولان بلندپایه نظام همگی از زمره خواص مجاهد هستند. امری که ظرفیت بسیار عظیمی را در اختیار پیشبرد اهداف انقلاب قرار می‌دهد. با اسلامی شدن دولتمردان، وحدت کاملی بین مدیران حکومت اسلامی به وجود

- **تشکیلات و ابزارهای در دسترس:**
- ایجاد آزادی و فرصت و امنیت برای مشارکت در پیشبرد اهداف کشور
  - ایجاد سازوکارها و بسترهای لازم برای حضور سالم و مؤثر مردم برای رسیدن به اهداف نظام اسلامی
  - **توده مردم (بخش دارای ایمان ضعیف‌تر)**
  - **سازوکارهای مورد استفاده برای نقش آفرینی**
  - مشارکت برای پیشرفت کشور

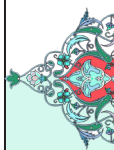
آمده است. تمامی آن‌ها برای تحقق آرمان‌های انقلابی عازم و تلاش‌گر هستند و در صراط مستقیم انقلاب حرکت می‌کنند. این وحدت، هم‌صدایی و همراهی - در کنار رفع مشکلات معیشتی، اثبات کارآمدی نظام، فعالیت‌های فرهنگی تربیتی دولت اسلامی و...- موجب می‌شود که توده بزرگی از عموم مردم مؤمن هم با جریان انقلاب اسلامی همراه شوند. به این ترتیب دولت اسلامی بیشترین تأثیر را در تشکیل جامعه اسلامی دارد. در این مرحله و با اصلاح ساختارها، قوانین و رفتارهای مدیران، بدنه حکومت اسلامی نیز رفته‌رفته اسلامی خواهد شد. تغییری که از خواص این گروه آغاز شده و به سایرین سرریز می‌شود. تأثیرگذار بودن رفتار افراد منتسب به حاکمیت، اسلامی شدن و تحول سبک زندگی عمومی را تقویت و تسریع خواهد کرد.

زندگی توده مردم و همراه شدن آن‌ها با جریان انقلابی، به جمع خواص مجاهد خواهند پیوست.

○ سازوکارهای مورداستفاده برای نقش‌آفرینی

- تولید فکر (نظریه‌های بومی - اسلامی برای پیشبرد اهداف و مطابق زمان)
- نشان دادن الگو و نمونه برتر
- رهبری و ولایت
- تعیین و طرح مسائل اولویت‌دار و تبیین (دادن بصیرت نسبت به شرایط، اولویت‌ها، دادن خودباوری، بیان ظرفیت‌ها، بشارت و انذار، بیان تکلیف‌ها و نقش‌ها برای گروه‌های مختلف برای تحریک احساس تعهد دینی و ایجاد عزم

اسلامی بیشترین تأثیر را در تشکیل جامعه اسلامی دارد. در این مرحله و با اصلاح ساختارها، قوانین و رفتارهای مدیران، بدنه حکومت اسلامی نیز رفته‌رفته اسلامی خواهد شد. تغییری که از خواص این گروه آغاز شده و به سایرین سرریز می‌شود. تأثیرگذار بودن رفتار افراد منتسب به حاکمیت، اسلامی شدن و تحول سبک زندگی عمومی را تقویت و تسریع خواهد کرد. خواص نخبه دنیاگرا در بدنه حکومت اسلامی لایحه سطح مدیران - و یا در عرصه‌های خارج از حکومت مشغول فعالیت هستند و بخشی از آن‌ها به تدریج و با دیدن کارآمدی نظام، و شاید مهم‌تر از آن اسلامی شدن سبک

حرکت

تنظیم سیاست‌های کلی (معین کردن تکالیف و بسترسازی برای اهداف)

بسیج کردن مردم (به‌وسیله تبیین، دادن بصیرت

نسبت به شرایط، اولویت‌ها، دادن خودباوری،

بیان ظرفیت‌ها، بیان تکلیف‌ها و نقش‌ها برای

گروه‌های مختلف برای تحریک احساس تعهد

دینی و ایجاد عزم حرکت - برای قیام به قسط)

نظارت و جلوگیری از عدم انحراف از اصول

و موازین عدل (اصول انقلاب، قوانین اصلی،

سیاست‌های کلان)

پی‌گیری برای ایجاد زیرساخت‌های لازم برای

تحقق گفتمان‌های اصلی (زیرساخت‌های

حقوقی و... و مطالبه از مسئولان)

تشکیلات و ابزارهای در دسترس:

تبیین و گفتمان‌سازی

اجرای عدالت

اصلاح سیره، اخلاق، رفتار و سلوک فردی

علاقه‌مندی و دوستی و محبت به همه آحاد،

حتی به بدکارها، برخورد اصلاح‌گراانه و پدران

و نه انتقام‌آمیز

بشارت و انذار

مطالبه از مسئولان

خواص نخبه جهادگر (جوانان، روحانیت

و...)

سازوکارهای مورد استفاده برای نقش آفرینی

گفتمان‌سازی

تبیین کردن تکالیف برای مردم

تبیین کردن حقانیت، موفقیت و کارآمدی

حرکت در مسیر پیشرفت انقلابی اسلامی (تبیین

تجارب پیشرفت و...)

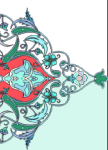
تولید علوم انسانی اسلامی

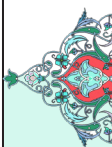
تشکیلات و ابزارهای در دسترس:

ظرفیت‌های مختلف تولید فکر و گفتمان‌سازی

دولت اسلامی در اختیار خواص فاقد مسئولیت

در حکومت شامل:

مسئولان (در حیطه مدیریت)

■ اصلاح وضع معیشتی مردم و نشان دادن کارآمدی نظام اسلامی (ایجاد میل و فرصت پرداختن به امور معنوی، ایجاد اعتماد و علاقه به حاکمیت اسلامی)

■ ارائه الگوی مطلوب زندگی توسط مسئولان

■ ایجاد تحول در نظام اداری (گزینش، تربیت کارکنان، نظارت بر کارکنان، ایجاد گفتمان خدمت و...)

■ اجرای کامل چارچوب‌ها و سیاست‌ها و قوانین عادلانه ایجادشده در مرحله دولت اسلامی برای تحول کامل در دولت (تحول در آموزش و پرورش، دانشگاه اسلامی، دستگاه‌های فرهنگی و هنری، تحول در حوزه و...)

■ گفتمان کردن سبک زندگی اسلامی و سایر اهداف مرحله جامعه اسلامی در میان مردم و خواص دنیاگرا (توسط سازوکارهای هنری و رسانه‌ای و آموزشی در اختیار حاکمیت)

تمامی تریبون‌ها و ظرفیت‌های رسانه‌ای،

تبلیغی و آموزشی، تربیتی و فرهنگی و هنری موجود در دولت اسلامی؛ ظرفیت وجود وحدت و هم‌صدایی و همدلی در بین مسئولان و خواص جهادگر؛ ظرفیت‌های

تولید علم موجود در حکومت اسلامی

■ ظرفیت‌های غیرحاکمیتی تولید فکر و گفتمان‌سازی در دسترس خواص جهادگر، مثل:

فعال‌تر کردن و ارتقای ظرفیت‌های

■ غیرحاکمیتی تبلیغات اسلامی مانند مساجد،

حج، مبلغان حوزه و...، فعال‌تر شدن و

ارتقای ظرفیت‌های رسانه‌ای- فرهنگی و

هنری غیرحاکمیتی متعلق به خواص جهادگر،

ظرفیت‌های تولید علم غیرحاکمیتی در اختیار

خواص جهادگر

- دولت اسلامی

○ سازوکارهای مورد استفاده برای نقش آفرینی:

■ اجرای عدالت در همه رفتارها و تصمیم‌های

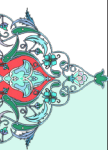
- تولید علوم انسانی اسلامی (ایجاد جهش در تولید علوم انسانی اسلامی، که در نتیجه آن باورهای علمی و فکری، آموزش‌ها و شیوه‌های حکمرانی تغییر خواهد کرد)
- ترویج و به‌کارگیری علوم انسانی بومی تولیدشده
- ایجاد وحدت و همگرایی و هم‌زبانی و همدلی بین مسئولان
- ایجاد ساختارهای عادلانه تسهیل‌کننده خیر و دشوارکننده شر
- حاکم شدن گفتمان خدمت به مردم، مدیریت جهادی
- **تشکیلات و ابزارهای در دسترس:**
- الگو بودن رفتار و سبک زندگی مسئولان
- ظرفیت‌های مختلف ساختاری، قانونی، مالی و... دولت اسلامی
- ابزارهای رسانه‌ای، تبلیغی، فرهنگی و هنری در دسترس مسئولان دولت اسلامی
- ساختارهای تولید علم و فکر در اختیار دولت

اسلامی

- خواص مردمی جبهه حق

○ سازوکارهای مورد استفاده برای نقش آفرینی:

- الگو شدن برای مردم (اسلامی شدن سبک زندگی، اخلاق و رفتار خواص مردمی)
- کمک به ترویج و تحقق گفتمان‌ها در حد وسع و مقدورات خود
- امر به معروف و نهی از منکر تبیین و تبلیغ برای توده مردم
- **تشکیلات و ابزارهای در دسترس:**
- ظرفیت‌های مشارکت مردمی ایجادشده در بستر مردم‌سالاری دینی (مشارکت اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و...)
- ساختارهای ایجادشده برای حضور و فعالیت بخش مردمی (سیاست‌های اصل ۴۴ و...)
- استفاده از ظرفیت رسانه‌های عمومی و یا تعاملات فردی و... برای افزایش ایمان و بصیرت مردم
- هسته‌ها و گروه‌های مردمی امر به معروف و نهی

بستر مردم‌سالاری دینی (مشارکت اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و...)

■ ساختارهای ایجادشده برای حضور و فعالیت بخش مردمی (سیاست‌های اصل ۴۴ و...)

■ استفاده از ظرفیت رسانه‌های عمومی و یا تعاملات فردی و... برای افزایش ایمان و بصیرت مردم

■ هسته‌ها و گروه‌های مردمی امربه‌معروف و نهی از منکر در جامعه (امربه‌معروف زبانی)

■ واسطه شدن برخی رسانه‌ها برای انعکاس نظرات و انتقادات مردم، برخی رسانه‌های مردمی

- خواص دنیاگرا

جزء بدنه حکومت (مانند معلمان، اساتید

دانشگاه، هنرمندان، حوزویان، کارکنان

دستگاه قضا، کارکنان امنیتی و نظامی و...)

○ سازوکارهای مورد استفاده برای نقش آفرینی:

■ ملزم بودن به اجرای کامل قوانین عادلانه

(مانند طرح تحول در آموزش و پرورش، دانشگاه

اسلامی و...)

از منکر در جامعه (امربه‌معروف زبانی)

■ واسطه شدن برخی رسانه‌ها برای انعکاس نظرات و انتقادات مردم، برخی رسانه‌های مردمی

- خواص مردمی جزء بدنه حکومت

○ سازوکارهای مورد استفاده برای نقش آفرینی:

■ الگو شدن برای بقیه کارکنان و مردم (اسلامی

شدن سبک زندگی و اخلاق و رفتار این بخش

از بدنه حکومت)

■ ایجاد باور به کارآمدی نظام، محبت و اعتماد به

نظام (اصلاح رفتار اجتماعی به‌عنوان یک جزء

از حاکمیت)

■ اجرا کردن قوانین عدالت

■ کمک به تحقق و اجرایی شدن گفتمان‌های

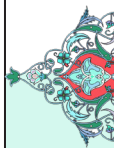
دوره جامعه اسلامی (ظرفیت حضور در دولت)

■ امربه‌معروف و نهی از منکر (مطالبه و...)

■ تبیین و تبلیغ برای توده مردم

○ تشکیلات و ابزارها

■ ظرفیت‌های مشارکت مردمی ایجادشده در

○ تشکیلات و ابزارهای در دسترس:

- گفتمان‌سازی نخبگان جهادگر در مورد موضوعات قوانین (سبک زندگی، اقتصاد مقاومتی و...)
- سازوکارهای مدیریتی و تربیتی و فرهنگی دولت اسلامی (ایجاد اخلاق مناسب رفتار عدالت و...)
- ساختارهای عدالت
- دیدن نتایج کارآمدی دولت اسلامی و خود کردن به عدالت
- امر به معروف و نهی از منکر عموم مردم

پژوهشکده مطالعات فناوری ریاست جمهوری

تابستان ۱۳۹۸

